

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemana velja:

Za celo leto predplačan 15 gl., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gl., za jeden mesec 1 gl. 40 kr.

V administraciji prejemana velja:

Za celo leto 12 gl., za pol leta 6 gl., za četrt leta 3 gl., za jeden mesec 1 gl. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gl. 20 kr. več na leto. Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (insertate) vsprejema upravnistvo in ekspedija v „Katol. Tiskarni“, Vodnikovc ulicc št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, ncfrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semenških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvzemši nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 142.

V Ljubljani, v ponedeljek 24. junija 1895.

Letnik XXIII.

Delegacije.

Dunaj, 23. junija.

Včeraj je bila v avstrijski delegaciji živahna razprava o proračunu vnarnjega ministerstva, pri katerem so pa večinoma vsi govorniki razpravljali o notranji avstrijski politiki.

Delegat Stalitz je povdarjal potrebo, da država vstraja pri sedanjji trodržavni zvezi ter pohvalno omenjal avstrijske mornarice, ki je bila tudi sijajno vsprejeta v Kielu.

Delegat Biankini si je najprej v hrvatskem jeziku zavaroval svoje državnopravno stališče. Nadaljeval je, da bi bilo pravo ime za našo državo avstro-ogerska-hrvatska monarhija. Opisoval je žalostne posledke trgovske pogodbe z Italijo, ki znaša na leto samo glede na vinsko klavzulo 10 milijonov goldinarjev. Italijansko tekmovanje vničuje dalmatinsko trgovsko brodovje. Obžaluje, da je v Dalmaciji uradni jezik še vedno italijanski, kakor tedaj, ko je Dalmacija spadala pod beneško vlado, dasi 99 odstotkov prebivalstva tega jezika ne razume. — Glede dualizma pravi govornik, da ne more imeti trajnega obstanka, ako se hoče pravično postopati z večino slovanskega prebivalstva. Glede odstopa Kalnokyjjevega obžaluje Biankini, da so se ob tej priliki hotele kršiti pravice katoliške cerkve v izvrševanju njenih poslov.

Z ozirom na trozvezo pravi, da zaveznika nimata nobene volje, za našo državo se angaževati, in da bi bilo bolje, ko bi naša država ne bila v taki zvezi, pač pa v prijateljskih razmerah z vsemi državami, nekako mej njimi posredujoč.

Delegat dr. Russ je mnogo govoril o čeških razmerah. Glede affaire Agliardi je rekel, da noče govoriti, ker je stvar rešena in bi ne kazalo v tem oziru še na tem mestu razpravljati.

Delegat dr. Pacak je gledé na Russov govor omenjal, da se Nemcem vidi, kako so v strahu, da bi se mej strankami ne napravilo kako novo razmerje, vzlasti da bi morda Čehi iskali kakih drugih zvez. Govorniku se zdi, da najprimernejše označi smisel govora dr. Russa z besedami: Kakor znamenja kažejo, skuša opozicija stopiti na naše mesto, zato minister Goluhovski, pazite, mi levičarji vas bomo podpirali, ne pa opozicija, ki je proti trozvezi.

Delegat Suess je govoril o narodnogospodarskih in trgovskih naslednjih zadnjih prevratov v vzhodni Aziji. Po njegovem mnenju bo otvoritev kitajskega ozemlja res provzročila, da se bo ondi začetkoma razpečavalo mnogo več evropskega blaga, pozneje se bo tem nevarnejša kazala kitajska konkurenca na evropskem trgu.

Mladočehi in levičarji.

Odkar so levičarji izstopili iz koalicije, silno ljubosumno od strani gledajo na Mladočehe, boječ, da bi ti njih mesta ne zasedil poleg Poljakov in konservativcev. Ko so listi sporočili, da sta se poljski in konservativni klub dogovarjala z mladočeškimi zaradi razpravljanja proračuna pod novo vlado, tedaj so se levičarski listi silno zavzeli, češ da se konservativci in Poljaki bratijo z radikalnimi, državi nevarnimi Mladočehi. — Kar strahu so pa preplašeni, odkar je v soboto dr. Herold tako taktno in odločno govoril v avstrijski delegaciji, da so mu častitali grof Goluhovski, Hohenwart, Badeni in Dipauli. — To bi morali videti kisle obraze, ki so jih kazali levičarji, ko so videli ta prizor. Nemški liberalci sedaj pridno netijo žrvjavo, da se zopet razplameni ogenj nasprotovanja mej Mladočehi na jedni in Poljaki ter konservativci na drugi strani. Z vidnim veseljem povdarjajo, da se Mladočehi s tema strankama ne morejo družiti, ker sicer doma pri svojih volilcih

izgube vse svoje zaupanje. Žalibog, da se je res bati radikalnih elementov, ki bodo s silo javnega mnenja odvrnili mladočeške državne poslance od jedino modrega složnega postopanja z nekdanjo desnico, kar je tako modro pričel mladočeški delegat Herold.

Politični pregled.

V Ljubljani, 24. junija.

Liberalni volilni shodi na Štajerskem.

Graška „Tagespost“ vesela sporoča, da bo nemško-liberalni poslanec Moore skliceval po dovršenem državnoborskem zasedanju volilne shode vzlasti v baron Morseyjevem volilnem okraju, in sicer zato, da bo nemške kmetovalce hujskal zoper poslanca Morsey-ja, ki je bil toliko pravičen, da je v proračunskem odseku glasoval za ustanovitev slovensko-nemških vsoprednic na celjski gimnaziji. Kakor se vidi, hoče nemška levica kost o celjskem vprašanju vreti mej nemške volilce. Nadejamo se pa, da ne bo našla posebno veliko slepcev, ki bi hoteli vvesti se na take nerodne limanice. Pozna se pa tudi, da liberalizem nikjer ne deluje, marveč le razdira hujskajoč narod proti narodu ter odvračajoč ju od skupnega dela za duševne in gnotne koristi narodov.

Štajerski socijalni demokrati se že boje katoliških delavskih društev, katera se po vsej deželi prav lepo razvijajo. Soc.-demokratični vodja Resel in njegovi drugovi hodijo po deželi od kraja do kraja in vabijo delavce po shodih na svoje limance. Toda ne gre jim! Povsod se jim odločno zoperstavljajo katoliška društva. Da bi se jim le prav kmalo tako godilo, kakor lansko jesen njihovim ljubljanskim bratcem, katere so vrli udje našega katoliškega delavskega društva iz kazinske vrtno dvorane za zmiraj postavili — pod kap.

LISTEK

V domačem kraju.

Povest. Spisal J. O.

(Dalje.)

Smrekar je hodil vedno po delu. Kako bi drugače dobil za sol in druge najpotrebnejše reči domačim. Letos mu je pa še najtrdnjša hči ležala. Velikrat se je zaradi tega prepiral z ženo. Hitela je, da naj dekle umrje, če jo ona s svojimi rožami ne more ozdraviti. Dobri oče je z veseljem delal, da bi le njegov trud kaj pomagal. Toda videl je, da mu bode hči skoraj gotovo umrla. Postajal je vedno bolj žalosten.

V hramu so zaškripala težka vrata v tečajih. Malo dekletce se prestraši. Kaj, če vidi mačeha darove. In prebrisana Mimica zažene ruto in kar je bilo v njej pod posteljo.

Mačeha se je prikazala na pragu. Bila je v umazanej in raztrganej obleki. Izpod razmršenih las je gledala ko sova po hiši.

„Aha, gostite se, hi, he... Ti mali spak si prinesel kruha in še kaj drugoga. Kje imaš vse to?“

„Mati, ničesar nimam.“

„Ha, hi, hi... Misliš, da ne vidim nekaj pod posteljo, hi, hi...“

Trdo je prišla dekletce za roko. Otok se je trgala, pa ona ga je krepko držala:

„Ven izpod postelje mi tisto prinesi!“

Dekletce se je moralo splaziti tje spod.

„In ti neboglena lena“, začne zmerjati Barko. „Ti si vedela to. Prekanjene ptice. Ti si jo naučila. Čakaj, iztepla ti bom prah, ko tega malega spaka našeskam.“

Mačeha je potegnila vrhovato brezovo šibo izza črnega trama.

„Mama, nikdar več“,... kričal je otrok in se jokala.

Tudi dete v zibki je zajokalo. Prestrašilo se je bilo.

Barka je prebledela. Bog vé, kaj boče z njo delala mačeha, in niti braniti se ne bo mogla.

„Za božjo voljo! Kaj je vender?“ oglasi se osoren glas iz veže.

Bil je gospodar Smrekar, ki je stopil v izbo.

Ko je videl, kaj se godi, pahne ženo vstran, iztrgavši joj otroka iz rok.

Kakor se je zavalila, tako je obležala. Žganje in jeza sta jo premogla.

Oče je tolažil sirote. Najbolj teško je utešil dete v zibki. Pomilovalno je zrl mož na družino in s srdom na žensko na tleh, ki je bila njegova žena.

„Oh“, vzdihne on, „nesrečna taka žena, nesrečna mati.“

In obrnivši se k otrokom, pravi:

„Mimica, čuvaj brateca v zibki. Jaz moram nasekati drv za juternji dan. Jutri je Velike gospojnice praznik. Na ta dan se ne sme sekati.“

Komaj je bil na tualu, vzdramila se je žena. Motno je gledala krog sebe, potem tiho odšla v vežo. Nič ni vedela, kaj se je bilo zgodilo malo prej. Klicala je možu:

„Le veliko nasekaj — tudi za nocej nimam drv.“

Iz tnala je odmevalo pokanje, iznad hiše pa se je zakadilo. Gospodinja je zakurila za večerjo.

Solnce je jemalo slovo. V izbo so padali zadnji žarki njegovi. Bolna Barka je tožno gledala za solncem. Zapalo je za snežniki.

Dekličin obraz je postal blede-bel, ko bel marmor.

Ob tistem času je stopal počasnih korakov gospod Kraj iz gradu proti brodišču ob Savi. Tu ga je brodnik prepeljal.

Stari mož je bil veselega srca. Zdaj gre nasproti svojemu mlademu prijatelju, doktorju Vladimirju Grudnu, ki mu je danes naznanil svoj prihod v domači kraj, v trg R.

